

پیش بینی عملکرد خانواده بر اساس نیرومندی ایگو با واسطه گری انعطاف پذیری روان شناختی

مهناز اخوان فرا^۱، سمانه کلهر^۲، مجید مصطفوی مشتقین^۳، جواد خلعتبری^۴

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی شخصیت، گروه روانشناسی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^۲ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی بالینی، واحد قم، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران.

^۳ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد ساوه، دانشگاه آزاد اسلامی، ساوه، ایران.

^۴ دکتری تخصصی روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد علوم تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

نام نویسنده مسئول:

مجید مصطفوی مشتقین

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۲/۱۶

چکیده

هدف از پژوهش حاضر پیش بینی عملکرد خانواده بر اساس نیرومندی ایگو با واسطه گری انعطاف پذیری روان شناختی بود. پژوهش حاضر به لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های بنیادین و به لحاظ روش، از نوع پژوهش‌های توصیفی و همبستگی است. در این پژوهش عملکرد خانواده به عنوان متغیر ملاک و قدرت ایگو به عنوان متغیرهای پیش بین در نظر گرفته شده است و انعطاف پذیری روان شناختی نقش میانجی بین آن‌ها را داشت. با لحاظ به این روش پژوهش همبستگی از نوع مدل یابی معادلات ساختاری است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی زنان متأهل و دانشجو در دانشگاه علامه طباطبائی می‌باشد که در نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۹ در دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی مشغول به تحصیل بوده‌اند. نمونه حاضر به صورت تصادفی خوشه ای چندگانه (با توجه به اخذ لیست کلیه رشته‌ها از آموزش دانشکده) انتخاب شدند. با توجه به این که برای هر متغیر پیش بین ۵۰ نفر به عنوان کمینه نمونه در نظر گرفته می‌شود، ۱۵۰ نفر مکفی به نظر می‌رسید که با در نظر گرفتن احتمال وجود پرسشنامه‌های با ملاک‌های خروج، ۳۵۰ پرسشنامه توزیع گردید که در پایان ۳۳۴ پرسشنامه‌ها تکمیل شد. نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد که انعطاف پذیری شناختی به عنوان متغیر میانجی در رابطه با نیرومندی ایگو عمل می‌کند و موجب افزایش اثر متغیرها بر عملکرد خانواده می‌شوند.

واژگان کلیدی: عملکرد خانواده، نیرومندی ایگو، انعطاف پذیری روان شناختی، پیش بینی.

مقدمه

خانواده با کارکرد سالم، علاوه بر بقای خود در قالب یک نظام، موجب شکوفایی توان بالقوه یکایک اعضا خود می‌گردد. همچنین خانواده دربرگیرنده عمیق‌ترین و اساسی‌ترین مناسبات انسانی، و دارای ابعاد زیستی، عاطفی، روانی، اقتصادی و اجتماعی می‌باشد (اولسوسکی^۱، ۲۰۱۸). بنابراین، توانایی هماهنگی با تغییرات، حل تضادها و تعارضات، همبستگی بین اعضای خانواده و یا اجرای الگوهای انضباطی، رعایت حدود مرز بین افراد، اجرای مقررات و اصول حاکم بر نهاد خانواده با هدف حفاظت از کل سیستم، از عملکردهای خانواده است (لی، گارلند و هووارد^۲، ۲۰۱۴). به نظر رفیق و رفیق^۳ (۲۰۱۶)، برای دستیابی به عملکرد مطلوب در سیستم خانواده لازم است اعضا از انتظارات، نقش‌ها و حمایت یک‌دیگر پشتیبانی کنند. بنابراین سازگاری مثبت با سیستم عاطفی خانواده، احتمالاً در محیط‌های عاطفی خانواده‌هایی وجود دارد که گرم، حمایتی، منسجم، قابل پیش‌بینی و پاسخگو به نیازهای اعضای خانواده باشد (هنری، شفیلد و هریست^۴، ۲۰۱۵). از طرفی مشکلات بین‌فردی، نارسایی‌های عاطفی و ناتوانی در مهار برانگیختگی، بیانگر این نکته است که بخش عمده این نارسایی‌ها در ارتباط تنگاتنگ با کنش‌های ایگو^۵ قرار دارد (صفا، ۱۳۹۶). بنابراین می‌توان نیرومندی ایگو^۶ را در زوجین، به عنوان مهم‌ترین و مؤثرترین عامل در عملکرد خانواده در نظر گرفت. من یا خود یکی از ساختارهای مهم در سیستم درون‌فردی است (لانگ و یانگ^۷، ۲۰۱۰، ترجمه نظری و همکاران، ۱۳۹۲). طبق نظریه اریکسون^۸، نیرومندی ایگو نتیجه نیروی است که از حل تعارضات هر مرحله رشد به‌وجود می‌آید (فیست و فیست^۹، ۱۳۹۵). مارکستروم و مارشال^{۱۰} (۲۰۰۷) نیرومندی ایگو را پیش‌بینی‌کننده توانمندی فرد در حل تعارضات روانی-اجتماعی و بهزیستی زندگی دانستند. همچنین بشارت، شفیی و رحیمی‌نژاد (۱۳۹۷) نشان دادند عملکرد خانواده موثر بر نیرومندی ایگو و هویت‌یافتگی اعضا است. به همین ترتیب فیشر^{۱۱} (۲۰۱۸) نشان می‌دهد صمیمیت شکل گرفته در زوجین که مربوط به مرحله بزرگسالی است، وابسته به مرحله قبلی آن، یعنی هویت‌یافتگی و تمایز‌یافتگی آن‌ها می‌باشد.

اما متغیر دیگری که می‌تواند بر فرایند زندگی و عملکرد خانواده اثر قابل توجهی داشته باشد، انعطاف‌پذیری روان‌شناختی است که منجر به توانایی تماس کامل با لحظه کنونی و واکنش‌های روان‌شناختی می‌شود که فرد هشیار شود و رفتارهایش را تغییر دهد یا این که در جهت ارزش‌های انتخاب شده خویش تثبیت شود (هربورن، هادینگر، الکساندر و آرنولد^{۱۲}، ۲۰۱۴). این مفهوم به معنای پذیرش محیط‌های درونی و بیرونی و تعهد به فعالیت‌هایی که از لحاظ ارزش‌مندی باثبات است، تعبیر می‌شود که می‌تواند فکر و رفتار فرد را در پاسخ به تغییرات شرایط محیط سازگار کند. بر این اساس شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد انعطاف‌پذیری شناختی با بهزیستی روان‌شناختی و پویایی عملکرد خانواده رابطه دارد (حسینی، مهدوی نیسیانی، هاشمی و عباسی، ۱۳۹۴). علاوه بر این، این عامل برای اعضای خانواده باعث می‌شود که بتوانند با مشکلات بین‌فردی خود راحت‌تر کنار بیایند و انعطاف‌پذیری بیشتری پیدا کنند. چرا که افرادی که دارای انعطاف‌پذیری شناختی هستند قادر به ارائه راه‌حلی برای انطباق با موقعیت‌های پیش آمده از طریق فرآیند شناخت اجتماعی هستند؛ در نتیجه افرادی که می‌توانند در هر شرایط راه‌های مختلف و جایگزینی بیابند منعطف‌تر از کسانی هستند که تنها یک راه برای مشکل می‌دانند (اصل دهقان، رضاییان، و حسینیان، ۱۳۹۷).

از سوی دیگر، بهزیستی روان‌شناختی قرار دارد که سبب بهبود و ارتقاء عملکرد فردی و اجتماعی می‌شود و از اهمیت زیادی در حیطه فردی و خانوادگی برخوردار است (صادقی، زارعی‌پور، اکبری و خان‌بیگی، ۱۳۹۰). بنابراین، بهزیستی روان‌شناختی مستلزم درک چالش‌های وجودی زندگی است. احساس بهزیستی هم دارای مؤلفه‌های عاطفی و هم مؤلفه‌های شناختی است. افراد

¹ Olszewski

² Li, Garland & Howard.

³ Rafiq & Rafiq

⁴ Henry, Sheffield & Herrist.

⁵ Ego Functions

⁶ Ego Strength

⁷ Long & young

⁸ Erikson

⁹ Feist & Feist

¹⁰ Markstrom & Marshall

¹¹ Fisher

¹² Herborn, Heidinger, Alexander & Arnold

با احساس بهزیستی بالا به طور عمده‌ای هیجانات مثبت را تجربه می‌کنند و از حوادث و وقایع پیرامون خود ارزیابی مثبتی دارند، در حالی که افراد با احساس بهزیستی پایین، حوادث و موقعیت زندگی‌شان را نامطلوب ارزیابی می‌کنند و بیشتر هیجانات منفی نظیر اضطراب، افسردگی و خشم را تجربه می‌کنند. نتایج پژوهش رحیمی‌نژاد و پاک‌نژاد (۱۳۹۳)، حاکی از رابطه منفی بین عملکرد پایین خانواده‌ها و ارضای نیازهای اساسی اعضا است. در نتیجه می‌توان گفت که بهزیستی روان‌شناختی یکی از شاخص‌های مهم و تضمین‌کننده کیفیت زندگی و عملکرد خانواده است؛ چرا که تحقیقات نشان داده‌اند در خانواده‌هایی که ارتباط میان اعضا و تعاملات داخل خانواده بر اساس نزدیکی، صمیمیت و تفاهم بین افراد استوار است، همه اعضا نسبتاً علیه فشارهای زندگی مقاوم و مصون هستند. همچنین دیده شده است که مؤلفه‌های عملکرد کلی بیش از سایر مؤلفه‌های عملکرد خانواده از بهزیستی روان‌شناختی اثر می‌پذیرند.

روش تحقیق

پژوهش حاضر به لحاظ هدف از نوع پژوهش‌های بنیادین و به لحاظ روش، از نوع پژوهش‌های توصیفی و همبستگی است. در این پژوهش عملکرد خانواده به عنوان متغیر ملاک و نیرومندی ایگو به عنوان متغیرهای پیش‌بین در نظر گرفته شده است و انعطاف‌پذیری روان‌شناختی نقش میانجی بین آن‌ها را خواهد داشت. با لحاظ به این روش پژوهش همبستگی از نوع مدل‌یابی معادلات ساختاری است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی زنان متأهل و دانشجو در دانشگاه علامه طباطبائی می‌باشد که در نیم‌سال دوم سال تحصیلی ۹۸-۹۹ در دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی مشغول به تحصیل بوده‌اند. با توجه به استعلام انجام شده این تعداد بالغ بر ۱۰۰۰ نفر برآورد شده است. نمونه حاضر به صورت تصادفی خوشه‌ای چندگانه (با توجه به اخذ لیست کلیه رشته‌ها از آموزش دانشکده) انتخاب شدند. با توجه به این که برای هر متغیر پیش‌بین ۵۰ نفر به عنوان کمینه نمونه در نظر گرفته می‌شود، ۱۵۰ نفر مکفی به نظر می‌رسید که با در نظر گرفتن احتمال وجود پرسشنامه‌های با ملاک‌های خروج، ۳۵۰ پرسشنامه توزیع گردید که در پایان ۳۳۴ پرسشنامه تکمیل شد.

ابزارهای پژوهش

عملکرد خانواده

ابزار سنجش خانواده^{۱۳} پرسشنامه‌ای ۶۰ سؤالی است که جهت سنجش عملکرد خانواده، توسط اپشتاین، بالدوین و بیشاپ در سال ۱۹۸۳ بر مبنای الگوی مک مستر تدوین شده است و توانایی خانواده را در مورد سازگاری با وظایف خانوادگی در شش بعد حل مسئله، ارتباط، نقش‌ها، پاسخ‌دهی عاطفی، آمیختگی عاطفی و کنترل رفتار می‌سنجد. به علاوه یک خرده مقیاس دیگر به عنوان عملکرد کلی خانواده در این مقیاس وجود دارد.

پاسخ‌ها از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۴ (کاملاً موافقم) کدگذاری می‌شوند. میزان اعتبار و روایی پرسشنامه عملکرد خانواده و خرده مقیاس‌های آن در سطح بسیار مطلوبی گزارش شده است (ثنایی، ۱۳۹۷). در این پژوهش، پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۸ و برای خرده مقیاس حل مشکل ۰/۷۱، ارتباط ۰/۶۸، نقش‌ها ۰/۶۵، همراهی عاطفی ۰/۷۳، آمیزش عاطفی ۰/۷۷ و کنترل رفتار ۰/۷۹ محاسبه شده است. همچنین در پژوهش محسن‌زاده (۱۳۹۳) نیز میزان اعتبار آن با استفاده از آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۱ و برای خرده مقیاس حل مشکل ۰/۸۲، ارتباط ۰/۷۴، نقش‌ها ۰/۸۳، همراهی عاطفی ۰/۷۹، آمیزش عاطفی ۰/۸۸ و کنترل رفتار ۰/۸۵ به‌دست‌آمده است.

نیرومندی ایگو

سیاهه روان‌شناختی نیرومندی ایگو توسط مارکستروم، سابینو، ترنر و برمن^{۱۴} (۱۹۹۷) ساخته شده است که هشت نقطه نیرومندی ایگو (امید، خواسته، هدف، شایستگی، وفاداری، عشق، مراقبت و خرد) را می‌سنجد و دارای ۶۴ سؤال است (الطافی، ۱۳۸۸). عبارات پرسشنامه بر روی یک مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت به صورت کاملاً با من مطابق است (نمره ۵)، کمی با من مطابق است (نمره ۴)، نظری ندارم (نمره ۳)، کمی با من مطابق نیست (نمره ۲) و اصلاً با من مطابق نیست (نمره ۱) نمره‌گذاری می‌شود. شیوه پاسخ‌دهی سؤالات معکوس به صورت برعکس انجام می‌شود. بالاترین نمره‌ای که فرد می‌تواند اخذ نماید ۳۰۰ و پایین‌ترین نمره ۶۰ می‌باشد. نمره بالا در این آزمون به معنی سطح بالای قدرت ایگو است. نمره فرد در این پرسشنامه از حاصل جمع نمره فرد در سؤالات به دست می‌آید. مارکستروم و همکاران (۱۹۹۷) به عنوان سازندگان پرسشنامه سیاهه روان‌شناختی نیرومندی ایگو، روایی و پایایی این پرسشنامه را مورد بررسی قرار دادند. آن‌ها روایی صوری، محتوا و سازه این پرسشنامه را مورد تأیید قرار دادند و همچنین برای بررسی پایایی آن از روش محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۶۸ را گزارش کردند. الطافی (۱۳۸۸) نیز آلفای کرونباخ سیاهه را بر روی نمونه‌های ایرانی ۰/۹۱ و پایایی دو نیمه‌سازی مقیاس را ۰/۷۷ گزارش کرد.

انعطاف پذیری شناختی

پرسشنامه انعطاف‌پذیری شناختی (CFI) توسط دنای و ونادروال در سال ۲۰۱۰ ساخته شده است. این پرسشنامه مشتمل بر ۲۰ سؤال می‌باشد. این پرسشنامه برای ارزیابی میزان پیشرفت فرد در کار بالینی و غیربالینی و برای ارزیابی میزان پیشرفت فرد در ایجاد تفکر انعطاف‌پذیر در درمان شناختی-رفتاری افسردگی و سایر بیماری‌های روانی به کار می‌رود. نمره گذاری این پرسشنامه هم بصورت طیف لیکرت می‌باشد. روایی همزمان این پرسشنامه با پرسشنامه افسردگی بک برابر با ۰/۳۹- است. و با پرسشنامه انعطاف‌پذیری مارتین و رابین ۰/۷۵ است. همچنین پایایی به روش کرونباخ ۰/۹۱ بود. در ایران ایمانی روایی کل مقیاس را ۰/۷۱ و پایایی به روش کرونباخ را ۰/۹۰ بدست آورده است (ایمانی، ۱۳۹۵).

روش اجرا

در ابتدا با مراجعه به معاونت‌های پژوهش و نیز آموزش دانشگاه علامه طباطبائی، ضمن اخذ مجوزهای لازم جهت انجام پژوهش، تعداد و لیست زنان متأهل و دانشجو در نیم سال مورد نظر تهیه شد. سپس از بین رشته‌های موجود به تصادف رشته‌های روان‌شناسی محض، روان‌شناسی بالینی، مشاوره شغلی انتخاب گردید. در مرحله بعد کلاس‌های درسی و مقطع آن‌ها به تصادف انتخاب شد و پرسشنامه‌های خودگزارشی و مدادی-کاغذی در میان آن‌ها به عنوان اعضای گروه نمونه توزیع شد و این افراد به‌صورت داوطلبانه و با رضایت آگاهانه این پرسشنامه‌ها را تکمیل کردند. محل اجرا پرسشنامه‌ها عموماً در کلاس درس و پیش از شروع رسمی تدریس اساتید بود. همچنین زمان لازم برای اجرا بین ۲۰ تا ۴۰ دقیقه برای هر فرد بود. از میان پرسشنامه‌های تهیه و توزیع شده، پس از بررسی‌های نهایی، ۳۳۴ پرسشنامه قابل استفاده تشخیص داده شد و مورد استفاده قرار گرفت.

روش تجزیه و تحلیل داده‌ها

پس از جمع‌آوری داده‌ها، تلخیص و تحلیل استنباطی داده‌ها انجام گرفت. روش آماری مورد استفاده جهت تحلیل داده‌ها در بخش آمار توصیفی فراوانی، درصد، میانگین، انحراف معیار، کجی، کشیدگی، نمودار، جهت بررسی پرسشنامه‌ها از ضریب آلفای کرونباخ، جهت بررسی نرمال بودن داده از آزمون کولموگراف - اسمیرنوف و در بخش آمار استنباطی از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون (با استفاده از نرم افزار SPSS 20) و مدل‌یابی معادلات ساختاری (با استفاده از نرم‌افزار آماری Amos) استفاده شد. همچنین از روش اصلاح شده بارون و کینی (متیو و تیلور) و روش آماری بوت استرپ (بازنمونه‌گیری مجدد از داده‌ها) بهره برده شد.

یافته‌ها آمار توصیفی

جدول شماره ۱ شاخص‌های توصیفی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی

متغیر	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
سن	۲۲	۳۹	۲۷/۶۱	۶/۲۹
مدت ازدواج	۲	۱۹	۱۰/۸	۵/۱۲

جدول شماره ۲ یافته‌های توصیفی متغیر پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	متغیر	میانگین	انحراف معیار
نیرومندی ایگو	۲۳۱/۷۳	۴/۳۲			
انعطاف‌پذیری شناختی	۴۹/۲۵	۴/۱۷	عملکرد خانواده	۱۹۸/۴۶	۷/۴۸

جدول شماره ۲ نشان می‌دهد که عموم متغیرها از پراکندگی نسبتاً اندکی برخوردار هستند

آمار استنباطی

فرضیه پژوهش: عملکرد خانواده از طریق قدرت ایگو و با واسطه‌گری انعطاف‌پذیری روان‌شناختی قابل پیش‌بینی است.

جدول شماره ۳ ضرایب مسیر و اثر مستقیم متغیرهای پیش‌بین بر ملاک

P-value	t-value	خطای معیار	پارامتر استاندارد شده		جهت مسیر	
			B	b	به	از
۰/۰۲	۶/۶	۰/۰۵	۰/۶۹	۰/۵۹	عملکرد خانواده	قدرت ایگو
۰/۰۴	۴/۴	۰/۰۶	۰/۳۲	۰/۲۸	عملکرد خانواده	انعطاف‌پذیری
۰/۰۲	۳/۷۸	۰/۰۳	۰/۴۷	۰/۴۳	انعطاف‌پذیری	قدرت ایگو

جدول شماره ۳ نشان می‌دهد که رابطه مستقیم و معناداری میان متغیرهای تمایز یافتگی و قدرت ایگو با عملکرد خانواده وجود دارد.

اما جهت بررسی فرضیه‌های پژوهش باید به بررسی بار مستقیم و غیرمستقیم متغیرها با عملکرد خانواده پرداخته شود که در همین راستا، از روش بوت استرپ استفاده شده است.

جدول شماره ۴ نتایج بوت استرپ اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کلی متغیرهای پیش‌بینی‌کننده پژوهش

سطح اطمینان ۹۵٪		خطا	سوگیری	بوت	داده‌ها	مسیرها	
حد پایین	حد بالا					میانجی	پیش‌بین
۰/۱۳۷	۰/۲۴۲	۰/۱۷۵	۰/۰۰۱	۰/۱۸۴۶	۰/۱۸۲۴	انعطاف‌پذیری	قدرت ایگو

همان‌گونه که در جدول شماره ۴ می‌توان مشاهده کرد انعطاف‌پذیری شناختی به عنوان متغیر میانجی در رابطه با قدرت ایگو عمل می‌کند و موجب افزایش اثر متغیرها بر عملکرد خانواده می‌شوند. همچنین در جدول فوق نشان داده شده است که در روش بوت استرپ در میان سطوح اطمینان به دست آمده هیچ یک از مسیرها شامل مقدار صفر نمی‌شود و مسیرهای غیرمستقیم معنادار هستند. در نتیجه فرضیه پژوهش حاضر نیز مورد تأیید قرار می‌گیرد.

بحث و نتیجه‌گیری

فرضیه پژوهش: بین قدرت ایگو و عملکرد خانواده با واسطه‌گری انعطاف‌پذیری روان‌شناختی رابطه وجود دارد.

قدرت ایگو می‌تواند به صورت مستقیم و نیز به صورت غیرمستقیم و با واسطه‌گری انعطاف‌پذیری روان‌شناختی، عملکرد خانواده را پیش‌بینی کند. لذا این یافته همسو با پژوهش‌های آراء و همکاران (۲۰۱۷)، گفلنر و آرمسترانگ (۲۰۱۶)، شاناهان و پیچیل (۲۰۱۴)، برسیک و مارتین (۲۰۱۳)، اسکولتیز و بلاستین (۲۰۱۱)، کینر و بوکین (۲۰۰۹)، کوئستن و همکاران (۲۰۰۹)، ارلانگر و چامبلیس (۲۰۰۷)، راسبرگ و کیدر (۲۰۰۶)، کیونی و فوتس (۲۰۰۴)، شیفتز - کرنک (۲۰۰۴)، پیرساقی و همکاران (۱۳۹۶)، اخوی ثمرین و همکاران (۱۳۹۶)، همایونی میمنندی و پورآقایی (۱۳۹۵)، حاتمی ورزشه و همکاران (۱۳۹۵)، پورقناد و همکاران (۱۳۹۵)، بزرگ‌منش و همکاران (۱۳۹۵)، حسینی و همکاران (۱۳۹۴)، کوچکی راوندی و همکاران (۱۳۹۴)، بشارت و همکاران (۱۳۹۴)، دل‌آرامی و همکاران (۱۳۹۳)، کاملان و توزنده‌جانی (۱۳۹۳) و فلاح‌بند (۱۳۹۲) است.

در ابتدا باید به اشاره کرد که در خانواده‌هایی که عملکرد نامطلوبی دارند، تحول هویت و قدرت ایگو با مشکل مواجه است و افراد متعلق به خانواده‌های سالم دارای نمره‌های بالاتری در تحول ایگو نسبت به خانواده‌های مطلقه هستند (گراسمن و همکاران، ۱۹۸۰). از سوی دیگر، اگر خانواده‌ی اصلی دچار مشکل باشد، آسیب وارده به قدرت ایگو طی زمان ادامه می‌یابد و حتی به خانواده‌ای که تشکیل می‌شود، کشیده می‌شود. در همین راستا، یافته‌های شواهدی مانند پژوهش دروج (۲۰۰۹) حاکی از آن بود که در حالت‌های قدرت ایگو بالاتر سطح بالاتری از رشد انعطاف‌پذیری روان‌شناختی و در حالت‌های ضعف ایگو سطح پایین‌تری از آن یافته بود چرا که افرادی که دارای والدین با محبت و پذیرا می‌باشند، از خود بازنمایی مثبت‌تر و مفهوم خود بالاتری برخوردار هستند؛ به همین علت ایگو از طریق روابط درون بافت عاطفی-اجتماعی خانواده رشد می‌کند. همچنین اشاره شده است که هر قدر جو عاطفی خانواده نامساعدتر باشد شکل‌گیری ایگو سالم با مشکل بیش‌تری مواجه خواهد شد (نجارپور و استادی، ۱۳۸۷).

علاوه بر این و جهت تبیین دیگر این یافته‌ها باید گفت که قدرت ایگو یا من به عنوان جزئی از شخصیت مطرح می‌شود که شامل عملکردهای اساسی و ضروری برای تطابق موفق افراد با محیط می‌باشد و سازه‌ای فعال بوده و نیروی پویایی در جهت تطابق، سازش و شکل‌دهی محیط بیرونی اعمال می‌کند. همچنین کارکردهای من ذاتی بوده و در خلال رفسش و تعامل با محیط روانی - زیستی - اجتماعی به مرور تحول می‌یابد (بلاک و بلاک، ۲۰۱۴). در نتیجه از مطالب فوق می‌توان این‌گونه برداشت کرد که برای تشکیل یافتن و بروز ایگو (من) نیاز است تا از یک سو فرد کیستی خود را حفظ کند و از سوی دیگر بتواند در بافتار محیطی ادامه زندگی دهد. با توجه به این که عملکرد خانواده مناسب و پویای آن مستلزم انطباق و سازگاری زوجین است، افراد باید ایگوی قوی‌تری داشته باشند تا بتوانند به سطح مطلوب عملکرد برسند که با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر این امر از طریق انعطاف‌پذیری روان‌شناختی امکان‌پذیر است. این مطلب را نیز باید اضافه کرد که نمونه‌ی پژوهش حاضر را تنها زنان تشکیل می‌دهند که انعطاف‌پذیری روان‌شناختی آنان طبق یافته‌های پژوهشی نسبت به مردان بالاتر است (صدیقی ارفعی و نمکی بیدگلی، ۱۳۹۵؛ حبیبی و فاطمی، ۱۳۹۴). بنابراین کنترل عامل جنسیت در این پژوهش سبب شده است که میانگین به دست آمده از نیرومندی ایگو نسبت به پژوهش‌هایی با مشارکت هر دو جنس بالاتر باشد که در نتیجه شاهد رابطه قوی‌تر نیرومندی ایگو نسبت به عملکرد خانواده هستیم.

منابع و مراجع

- [۱] احمدپور خرمی، عبدالرضا (۱۳۹۴). مقایسه هوش هیجانی و تمایز یافتگی در نوجوانان وابسته به مصرف مواد و نوجوانان عادی، پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مشاوره توانبخشی، دانشگاه آزاد واحد مرودشت دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی.
- [۲] احمدی کشکولی، صادق. پورمحمدی، کیمیا. جعفری، عبدالصالح. شمس‌الدینی لری، عیاس. پوراحمدی، محمد رضا. (۱۳۹۶). بررسی چگونگی مصرف خدمات بستری و سرپایی سالمندان در بیمارستان نمازی. مجله علوم پزشکی صدرا. ۱(۴): صص ۱-۱۰.
- [۳] اخوی ثمرین، زهرا. زهراکار، کیانوش، محسن زاده، فرشاد. احمدی، خدابخش. (۱۳۹۶). بررسی عوامل زمینه‌ساز طلاق در بافت اجتماعی فرهنگی شهر تهران، پژوهشی کیفی. فصلنامه فرهنگی تربیتی زنان و خانواده. ۱۲(۴۰): صص ۱۰۵-۱۲۶.
- [۴] افق‌ری، فاطمه. بهرامی، فاطمه. فاتحی زاده، مریم‌السادات. (۱۳۹۳). بررسی آسیب‌های موجود در تعامل والدین با فرزندان متأهل خود. فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی. ۵(۱۸): صص ۲۵-۵۰.
- [۵] ایمانی، مهدی. (۱۳۹۵). بررسی ساختار عاملی پرسش‌نامه انعطاف‌پذیری روان‌شناختی در دانشجویان. مجله مطالعات آموزش و یادگیری، ۸(۱): صص ۱۶۲-۱۸۱.
- [۶] باباخانی، نرگس. اسدی‌نیازی، شادی. علیزاده زکریا، رامین. بختیاری ارکسی، حمید. (۱۳۹۵). رابطه سبک‌های هویتی با رضایت زناشویی در زوج‌های متأهل شهر تهران. اصول بهداشت روانی. ۱۸(۵): ۴۷۱-۴۷۷.
- [۷] بادن فیروز، علی. رحیمیان بوگر، اسحق. ناجی، احمدعلی. شیخی، محمدرضا. (۱۳۹۶). تنظیم شناختی هیجان در دانشجویان: نقش پیش بین قدرت ایگو و سازمان شخصیت. دانشگاه علوم پزشکی قم. ۴۵-۳۴.
- [۸] باقری، خدیجه. بهرامی، هادی. جلالی، محمدرضا. (۱۳۸۸). رابطه بین سبک‌های دلبستگی با نوع هویت در زندانیان ۱۵-۳۰ ساله. روان‌شناسی کاربردی. ۱۱: ۸۵-۹۹.
- [۹] بای، روح‌اله. بای، فاطمه. (۱۳۹۰). روانشناسی روابط انسانی، ارتباط کارآمد در خانواده و اجتماع (مفاهیم، رویکردها و کاربردها). انتشارات دانژه، چاپ اول، تهران.
- [۱۰] البرزی، محبوبه. (۱۳۹۰). بررسی تحولی رشد خود در دوران نوجوانی و جوانی براساس تئوری لوینگر. پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه شیراز
- [۱۱] برک، لورا. (۱۳۹۲). روان‌شناسی رشد (از لقاح تا کودکی). ترجمه سید محمدی، یحیی. تهران، ارسباران.
- [۱۲] بشارت، محمدعلی. شفیع، رزا. رحیمی‌نژاد، عباس. (۱۳۹۶). رابطه بین کنش‌وری ادراک شده خانواده و سبک‌های هویت: نقش واسطه‌ای استحکام من. خانواده پژوهی. ۱۳(۴۹): صص ۷-۲۴.
- [۱۳] بنائیان، شایسته. پروین، ندا. کاظمیان، افسانه. (۱۳۸۶). بررسی ارتباط سلامت روان و رضایت زناشویی زنان متأهل. مجله علمی دانشکده پرستاری و مامائی همدان. ۱۴(۲): صص ۵۲-۵۸.
- [۱۴] پروچسکا، جیمز. نورکراس، جان. (۱۳۹۲). نظریه‌های روان‌درمانی. ترجمه سید محمدی، یحیی. تهران، روان، صص ۱۰۳.
- [۱۵] پناهی، علی‌احمد. (۱۳۸۷). خانواده از نظر دین و روان‌شناسی. دانش. ۱۳(۵): صص ۴-۱۳.
- [۱۶] پیرساقی، فهیمه. زهراکار، کیانوش. کیامنش، علیرضا، و محسن زاده، فرشاد و حسنی، جواد. (۱۳۹۶). شاخص‌های ارتباط زناشویی کارآمد: یک مطالعه ی کیفی. مشاوره کاربردی. ۱(۷): صص ۱-۲۶.
- [۱۷] ثنایی، باقر. (۱۳۹۷). مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج. تهران، بعثت.
- [۱۸] جمشیدی، مژگان، سروقد، سیروس. (۱۳۹۴). نقش میانجی سبک‌های هویت در رابطه بین تمایز یافتگی خود و اعتیاد به اینترنت دانش آموزان دبیرستان‌های غیر دولتی. فصلنامه علمی - پژوهشی روشها و مدل‌های روانشناختی، ۶(۲۰)، ۳۷-۵۴.
- [۱۹] جی، ویلیام. سوزان، دوروتی. (۱۳۹۵). خانواده درمانی. ترجمه‌ی علی نیلوفری. تهران: انتشارات ارجمند.
- [۲۰] حاتمی وزنه، ابوالفضل. اسمعیلی، معصومه. فرحبخش، کیومرث و برجعلی، احمد. (۱۳۹۶). ارائه الگوی ازدواج پایدار رضایت‌مند: یک پژوهش گراند تئوری. فصلنامه مشاوره و روان‌درمانی خانواده. ۱(۶): صص ۱۲۰-۱۴۹.
- [۲۱] حبیبی، حمدالله، فاطمی، ماریا. (۱۳۹۴). بررسی رابطه جنس و نقش جنسیتی با میزان تاب‌آوری. مطالعات روانشناختی، ۱۱(۲)، ۱۳۴-۱۱۵.
- [۲۲] حسنی، محمد. (۱۳۹۱). رابطه بین عملکرد خانواده و خودمختاری کودکان. مجله خانواده پژوهی. ۸(۳): صص ۳۰۵-۳۱۷.

- [۲۳] حسینی، جواد؛ مهدوی نیسانی، زهره؛ هاشمی، شراره سادات؛ و عباسی، شیما. (۱۳۹۴). بررسی رابطه انعطاف‌پذیری شناختی و سرسختی روان‌شناختی با شادکامی ذهنی و عملکرد خانواده در زنان شاغل سرپرست خانوار، کنفرانس سراسری دانش و فناوری علوم تربیتی مطالعات اجتماعی و روانشناسی ایران، تهران.
- [۲۴] خدادادی سنگده، جواد. احمدی، خدابخش. آموستی، خانزاده. رضایی، آهوانویی. حقانی، مجتبی. (۱۳۹۶). تأثیر عملکرد خانواده در پیش بینی حجاب زنان. فصلنامه فرهنگی تربیتی زنان و خانواده. ۱۱(۳۶): ۳۳-۴۷.
- [۲۵] دیباج نیا، پروین. (۱۳۸۳). بررسی رابطه کارآیی خانواده و خودپنداره در دانشجویان دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی طی سال ۱۳۸۱. پژوهنده. ۹(۴): ۲۳۷-۲۴۰.
- [۲۶] رحیمی‌نژاد، عباس؛ و پاک‌نژاد، محسن (۱۳۹۳). رابطه عملکرد خانواده و نیازهای روان‌شناختی با سلامت روانی نوجوانان. خانواده‌پژوهی. ۱۰(۳۷): صص ۹۹-۱۱۱.
- [۲۷] رضوان‌خواه، مهناز. (۱۳۸۸). رابطه مفهوم خود، ساختار خانواده و نگرش به عملکردهای تربیتی والدین در نوجوان. مطالعات تربیتی و روان‌شناسی. ۳۷: ۱۷۷-۱۹۶.
- [۲۸] زارعی، حسن. عامری؛ محسن. (۱۳۹۶). تأثیر آموزش فنون مشاوره شناختی بر بهبود عملکرد خانواده در زوجین ناسازگار دانشور رفتار. ۱۷(۹۳): صص ۱۱-۲۳.
- [۲۹] زارعی‌نژاد، زینب. (۱۳۹۲). مقایسه منزلت‌های هویتی و رضامندی زناشویی بین متاهلین شاهد و غیرشاهد دانشجو در سطح شهرستان کرج. پژوهش‌نامه زنان. ۴(۷): صص ۶۱-۸۱.
- [۳۰] ساعی ارسبی، ایرج (۱۳۸۲). درآمدی بر جامعه‌شناسی و آسیب‌شناسی خانواده نابسامان، انتشارات دانشگاه آزاد واحد ابهر، چاپ اول.
- [۳۱] سلگی، محمد. صدق‌پور، بهرام صالح. (۱۳۹۷). بازساخت، روسازی، پایاسازی و هنجاریابی آزمون هویت فردی (فرم کوتاه). [۳۲] سیار، ثریا. اقلیما، مصطفی. (۲۰۱۳). مقایسه کارکرد خانواده در مردان متاهل معتاد و غیر معتاد. فصلنامه علمی-پژوهشی علوم پیراپزشکی و توانبخشی. ۲(۲): ۳۵-۴۱.
- [۳۳] شگری، امید. تاجیک اسماعیلی، عزیزاله. دانشورپور، زهره. غنایی، زیبا. دستجردی، رضا. (۱۳۹۴). تفاوت‌های فردی در سبک‌های هویت و بهزیستی روان‌شناختی: نقش تعهد هویت. تازه‌های علوم شناختی، ۹(۲): ۳۳-۴۶.
- [۳۴] شکوهی‌یکتا، محسن. شهنائیان، آمنه. پرند، اکرم. (۱۳۹۱). روان‌شناسی خانواده. تهران، طبیب.
- [۳۵] صابر، شریفی حسن پاشا. (۱۳۹۶). پیش‌بینی ابعاد درگیری تحصیلی بر اساس سبک‌های هویت در دانش‌آموزان دختر پایه اول دبیرستانهای دولتی تهران. پژوهش در برنامه‌ریزی درسی. ۲(۱۱): صص ۷۲-۸۵.
- [۳۶] صادقی، رویا؛ زارعی‌پور، مرادعلی؛ اکبری، حسین؛ خان‌بیگی، محمد. (۱۳۹۰). وضعیت سلامت روان و عوامل مرتبط با آن در زنان مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی درمانی. مجله سلامت و مراقبت. ۱۳(۴): صص ۲۳-۳۶.
- [۳۷] صادقی، منصوره سادات. انصاری‌نژاد، فاطمه. فدایی، زهرا. روبن‌زاده، شرمین. ابراهیمی، محسن. (۱۳۸۸). نقش سبک‌های تربیتی والدین در شکل‌گیری انواع خودها و فاصله بین آن‌ها در فرزندان. فصلنامه خانواده‌پژوهی. ۵(۱۸): ۱۳۹-۱۵۸.
- [۳۸] صدیقی ارفعی، فریبرز و زینب نمکی بیدگلی، (۱۳۹۵)، بررسی تفاوت‌های جنسیتی در میزان تاب‌آوری دانشجویان، سومین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و سبک‌زندگی، تربت حیدریه، دانشگاه تربت حیدریه،
- [۳۹] صفاء، سحر. (۱۳۹۶). مقایسه نیرومندی من و ارزش‌های ازدواج در دختران و پسران مجرد دانشگاه آزاد شاهرود. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد شاهرود.
- [۴۰] الطافی، شهناز. (۱۳۸۸). بررسی و مقایسه قدرت من و ویژگی‌های شخصیتی افراد وابسته به مصرف مواد و غیروابسته. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی. دانشگاه شاهد تهران.
- [۴۱] طاهری، مهدی. یاریاری، فریدون. صرامی، غلامرضا. ادیب‌منش، مرزبان. (۱۳۹۲). رابطه بین سبک‌های هویت، شادکامی و بهزیستی روان‌شناختی در دانشجویان دانشگاه. دانش و پژوهش در روان‌شناسی کاربردی. ۱(۵۱): ۷۲-۸۲.
- [۴۲] فرزانه‌خو، مرجان. یارمحمدیان، احمد. و مولوی، حسین. (۱۳۸۸). تأثیر عملکرد کلی خانواده بر وضعیت هویت دانش‌آموزان. مجله علوم رفتاری، ۳(۲): صص ۱۴۲-۱۳۵.
- [۴۳] فرهادی، مهران. یارمحمدی‌واصل، مسیب. ذوقی پایدار محمدرضا و چگینی، علی‌اصغر. (۱۳۹۶). تأثیر هیپنوتراپی مبتنی بر نیرومندی‌سازی ایگو بر افسردگی اساسی زنان سرپرست خانوار. دستاوردهای روان‌شناختی. ۲۴(۱): صص ۶۳-۷۸.

- [۴۴] فیست، جس؛ فیست، گرگوری (۲۰۱۲). نظریه‌های شخصیت (ویراست هشتم). ترجمه‌ی یحیی سید محمدی (۱۳۹۵). تهران: نشر روان
- [۴۵] قربانی، علی رضا. محمدی آریا، علی رضا. کوچکی، عاشورمحمد. (۱۳۹۲). بررسی وضعیت سبک‌های هویت‌یابی و رابطه آن با سلامت عمومی و پایگاه اقتصادی - اجتماعی. مطالعات تربیتی و روانشناسی. ۲۶: ۱۵۳-۱۷۵
- [۴۶] کدیور، پروین. اسلامی، عبدالله. فراهانی، محمد نفی. (۱۳۸۴). بررسی رابطه ساختار تعاملات خانواده (عملکرد خانواده) با سبک‌های مقابله با فشارهای روانی و تفاوت‌های جنسی در دانش‌آموزان پیش‌دانشگاهی. مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی. ۲(۳۴): ۹۷-۱۲۳.
- [۴۷] کرین، ویلیام کریستوفر. (۱۳۹۶). نظریه‌های رشد: مفاهیم و کاربردها. ترجمه‌ی علیرضا رجایی و غلامرضا خوی‌نژاد. تهران: رشد
- [۴۸] کوری، جerald. (۱۳۹۴). نظریه و کاربرد مشاوره و روان‌درمانی. ترجمه‌ی یحیی سیدمحمدی. تهران: ارسباران.
- [۴۹] گرگیچ سالم، طاهره. مرزیه، افسانه. پورقاز، عبدالوهاب. (۱۳۹۵). نقش پیش‌بینی‌کنندگی انگیزش تحصیلی در ارتباط با سبک‌های هویت و راهبردهای فراشناختی دانش‌آموزان. مجله مطالعات روانشناسی تربیتی: ۱۳(۲۳): ۸۳-۱۱۲.
- [۵۰] گلستانی بخت، طاهر (۱۳۸۶). آرایه الگوی بهداشت روانی ذهنی و شادمانی در جمعیت شهر تهران. رساله دکتری تخصصی. دانشگاه الزهراء.
- [۵۱] لانگ، لین. یانگ، مارک. (۲۰۱۰). مشاوره و درمان مسائل زن و شوهری، ترجمه نظری، علی محمد، خدادادی، جواد. اسدی، مسعود. ناموران، کبری و صاحب‌دل، حسین. (۱۳۹۲) تهران: آوای نو.
- [۵۲] مجدآبادی فراهانی، زهره. ولی‌اله، فرزاد(۱۳۹۱). ساختار عاملی و همسانی درونی زیرمقیاس هویت سیاهه مراحل روانی اجتماعی اریکسون. روان‌شناسی تحولی. ۹(۳۴): ص ۱۶۹-۱۷۷.
- [۵۳] محسن زاده، فرشاد. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین کارایی خانواده و فرسودگی شغلی معلمان مقطع ابتدایی آموزش و پرورش منطقه ۱ شهر تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه خوارزمی تهران.
- [۵۴] محمدی، زهره، لطیفیان، مرتضی. (۱۳۸۷). بررسی قدرت پیش‌بینی‌کنندگی ابعاد هویتی فرزندان از طریق ابعاد فرزندپروری والدین در میان دانشجویان دانشگاه شیراز. مطالعات روانشناختی، ۴(۲): ۳۹-۵۶.
- [۵۵] مزیدی، محمد، البرزی، محبوبه. (۱۳۸۸). بررسی رابطه بین خود‌پنداری کودکان و شیوه‌های فرزندپروری والدین. اندیشه‌های نوین تربیتی، ۵(۲): ۹-۲۴.
- [۵۶] معارف، مونا. خلیلی، شیوا. حجازی، الهه. غلامعلی لوانسانی، مسعود (۱۳۹۳). رابطه سبک‌های هویت و نقش‌های جنسیتی زوجین با رضایتمندی زناشویی. روان‌شناسی. ۱۸(۴): ص ۳۶۵-۳۸۰
- [۵۷] منصوری، نسیمه. کیمیایی، سیدعلی. مشهدی، علی. منصوری، احمد. (۱۳۹۵). اثربخشی زوج‌درمانی خودتنظیمی بر رضایت زناشویی، سبک هویت و حل مسئله خانواده. روان‌شناسی بالینی و شخصیت. ۱۴(۱): ۵۱-۶۰.
- [۵۸] موسوی، اشرف السادات. (۱۳۹۸). عملکرد نظام خانواده و بهداشت روانی اعضای خانواده. مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران. ۶(۲): ص ۸۷-۱۰۰.
- [۵۹] مینوچین، سالوادور. (۱۳۹۵). خانواده و خانواده درمانی، ترجمه باقرثنائی. تهران: امیرکبیر
- [۶۰] ناجی، احمدعلی. حسین‌ثابت، فریده. پوراسدی، زهره. (۱۳۹۶). پیش‌بینی سلامت روانی بر اساس استحکام روانی با واسطه‌گری ابعاد شخصیت. یافته ۴: ۸۱-۹۲
- [۶۱] نجارپور استادی، سعید. خدیوی، اسداله. (۱۳۸۷). بررسی رابطه جو عاطفی خانواده با هویت‌یابی، خودپنداره و عزت نفس نوجوانان و جوانان ۱۷-۲۸ سال شهر اسلامشهر. آموزش و ارزشیابی. ۳: ۸۱-۱۰۲.
- [۶۲] نیکولز، مایکل پی. شوارتز، ریچارد سی. (۱۳۹۶). خانواده درمانی (مفاهیم و روشها). ترجمه‌ی محسن دهقانی و دیگران. تهران: دانژه
- [۶۳] نیکولز، مایکل. شوارتز ریچاردز. (۱۳۹۵). خانواده درمانی مفاهیم و روشها، ترجمه دهقانی، محسن. گنجوی، آناهیتا. محمدی، سمیه. نجاریان، فرزانه. تهران: دانژه.
- [۶۴] هادی‌نژاد، حسن. (۱۳۸۶). تحول‌یافتگی من و اختلالهای شخصیت: مقایسه دو گروه زندانی و غیرزندانی. روانشناسی تحولی: روانشناسان ایرانی، ۴(۱۴)، ۱۷۷-۱۸۷.

[۶۵] هاشمی، نظام. رضوی، سید عباس. (۱۳۸۷). بررسی و مقایسه سبک‌های هویت و عوامل مرتبط با آن در دانش‌آموزان نوجوان شاهد. فصلنامه روان‌شناسی تربیتی. ۴(۱۳)، ۴۶-۷۲.

- [66] Abdul Jalal, Faouzian Henim (2005). Family functioning and adolescent delinquency in Malaysia, ph.D.Thesis, Iowa state university.
- [67] Allen, E. Knopp, K. Rhoades, G. Stanley, S. & Markman, H. (2018). Between-and within-subject associations of PTSD symptom clusters and marital functioning in military couples. *Journal of Family Psychology*, 32(1), 134.
- [68] Amato, P. R., & Previti, D. (2003). People's reasons for divorcing: Gender, social class, the life course, and adjustment. *Journal of family issues*, 24(5), 602-626.
- [69] Ammons, P. & Stinnett, N. (1980). The vital marriage: A closer look. *Family Relations*, 3(2): 37-42.
- [70] Andrew, L.S. (1976) Crisis Theory and Family Growth. *The Family Coordinator*, 7: 291-295.
- [71] Ara, M. J. Ghari, A. & Esfandiari, R. (2017). Ego capability examination in conjunction with marital adjustment. *Indian Journal of Health and Wellbeing*, 8(9), 1068-1071.
- [72] Bandura, A. Caprara, G. V. Barbaranelli, C. Regalia, C. & Scabini, E. (2011). Impact of family efficacy beliefs on quality of family functioning and satisfaction with family life. *Applied Psychology*, 60(3), 421-448.
- [73] Barney, M. C. & Max, J. E. (2005). The McMaster family assessment device and clinical rating scale: Questionnaire vs interview in childhood traumatic brain injury. *Brain Injury*, 19(10), 801-809.
- [74] Bauer, I. M., & Baumeister, R. F. (2011). Self-regulatory strength. *Handbook of self-regulation: Research, theory, and applications*, 2, 64-82.
- [75] Benedek, M., Franz, F., Heene, M., & Neubauer, A. C. (2012). Differential effects of cognitive inhibition and intelligence on creativity. *Personality and individual differences*, 53(4), 480-485.
- [76] Bennion, L. D., & Adams, G. R. (1986). A revision of the extended version of the Objective Measure of Ego Identity Status: An identity instrument for use with late adolescents. *Journal of Adolescent Research*, 1(2), 183-197.
- [77] Berzonsky, M. D., Ciecuch, J., Duriez, B., & Soenens, B. (2011). The how and what of identity formation: Associations between identity styles and value orientations. *Personality and Individual Differences*, 50(2), 295-299.
- [78] Block, J., & Block, J. H. (2014). The role of ego-control and ego-resiliency in the organization of behavior. In *Development of cognition, affect, and social relations* (pp. 49-112). Psychology Press.
- [79] Bowen M. (1976) Theory in the practice of psychotherapy. In *Family therapy: Theory and practice*, P. J. Guerin, ed. New York: Gardner Press.
- [80] Bursik, K., & Martin, T. A. (2006). Ego development and adolescent academic achievement. *Journal of Research on Adolescence*, 16(1), 1-18.
- [81] Campbell, E., Adams, G. R., & Dobson, W. R. (2000). Familial correlates of identity formation in late adolescence: A study of the predictive utility of connectedness and individuality in family relations. *Journal of youth and adolescence*, 13(6), 509-525.
- [82] Campbell-Sills, L., Cohan, S. L., & Stein, M. B. (2006). Relationship of resilience to personality, coping, and psychiatric symptoms in young adults. *Behavior Research and Therapy*, 44(4), 585-599.
- [83] Carr, A. (2015). *The handbook of child and adolescent clinical psychology: A contextual approach*. Routledge.
- [84] Cervone, D., & Pervin, L. A. (2015). *Personality, binder ready version: theory and research*. John Wiley & Sons.
- [85] Chorpita, B. F., Brown, T. A., & Barlow, D. H. (2016). Perceived control as a mediator of family environment in etiological models of childhood anxiety—republished article. *Behavior therapy*, 47(5), 622-632.
- [86] Cicchetti, D., & Cohen, D. J. (2006). *Developmental Psychopathology: Developmental Neuroscience*. (Volume 3). New York: John Wiley and Sons.
- [87] Claster, P. N., & Blair, S. L. (2017). Self-Efficacy and Future Adult Roles: Gender Differences in Adolescents' Perceptions. *Journal of Sociology*, 5(1), 17-30.
- [88] Colapinto, J. (2015). Structural family therapy. In *Handbook of family therapy* (pp. 134-147). Routledge.
- [89] Colapinton, J. (1991). Structural family therapy. In A.S. Gurman & D.P. Kniskern (eds). *Handbook of family therapy* (vol.11). New York: Brunner/Mazel.

- [90] Cote, J. E., & Levine, C. G. (2014). Identity, formation, agency, and culture: A social psychological synthesis. Psychology Press.
- [91] Coyne, I. (2015). Families and health-care professionals' perspectives and expectations of family-centred care: hidden expectations and unclear roles. *Health expectations*, 18(5), 796-808.
- [92] Dai, L. & Wang, L. (2015). Review of family functioning. *Open Journal of Social Sciences*, 3(12), 134.
- [93] Droge, E. N. (2009). Parental representation, self-view and interpersonal functioning of older adolescents. *Journal of Personality Assessment*, 68(1), 152-164.
- [94] Dubow, E. F., Huesmann, L. R., & Eron, L. D. (2003). Childhood correlates of adult ego development. *Child Development*, 859-869.
- [95] Düşek, G., & Ayhan, A. B. (2014). A study on problem solving skills of the children from broken family and full parents family attending regional primary boarding school. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 152, 137-142.
- [96] Dweck, C. S. (2013). *Self-theories: Their role in motivation, personality, and development*. Psychology press.
- [97] Engler, B. (2013). *Personality theories*. Nelson Education.
- [98] Epstein, N. B., Baldwin, L. M. & Bishop, D. S. (1983). The McMaster family assessment device. *Journal of marital and family therapy*, 9(2), 171-180.
- [99] Fisher, J. (2018). Identity and Intimacy in the Couple: three kinds of identification. In *Intrusiveness and Intimacy in the Couple* (pp. 90-120). Routledge.
- [100] Fraley, R. C., Heffernan, M. E., Vicary, A. M., & Brumbaugh, C. C. (2011). The experiences in close relationships—Relationship Structures Questionnaire: A method for assessing attachment orientations across relationships. *Psychological assessment*, 23(3), 615.
- [101] Galvin, K. M., Braithwaite, D. O., & Bylund, C. L. (2015). *Family communication: Cohesion and change*. Routledge.
- [102] Gfeller, B. M., & Armstrong, H. D. (2012). Ego development, ego strengths, and ethnic identity among first nation adolescents. *Journal of Research on Adolescence*, 22(2), 225-234.
- [103] John, N. A., Seme, A., Roro, M. A. & Tsui, A. O. (2017). Understanding the meaning of marital relationship quality among couples in peri-urban Ethiopia. *Culture, health & sexuality*, 19(2), 267-278.
- [104] John, O. P., Pals, J. L. & Westenberg, P. M. (1998). Personality prototypes and ego development: Conceptual similarities and relations in adult women. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74(4), 1093.
- [105] Johnson, S. M. (2012). *The practice of emotionally focused couple therapy: Creating connection*. Routledge.
- [106] Keener, D. C., & Boykin, K. A. (2009). Parental control, autonomy, and adolescent ego development. In *Sixth Biennial Meeting of the Society for Research on Adolescence*, Boston.
- [107] Khodadadi sangdeh, javad. Rezaiee Ahvanuiee, Mohsen. Abdollahi, Asghar. (2018). The Prediction of Marital Intimacy According to Religious Attitude and Family Problem Solving in Women. *Journal of Health, Spirituality and Medical Ethics*: 5(2):38-44
- [108] Killawi, A. Fathi, E. Dadras, I. Daneshpour, M. Elmi, A. & Altalib, H. (2018). Perceptions and Experiences of Marriage Preparation Among US Muslims: Multiple Voices from the Community. *Journal of marital and family therapy*, 44(1), 90-106.
- [109] Kim-Cohen, j. (2007). Resilience and Developmental Psychopathology. *Child and adolescent psychiatric clinics of North America*, 16(2), 271-283.
- [110] Kitano, M., & Lewis, R. B. (2005). Resilience and coping: implication for gifted children and youth at risk. *Reaper review*, 27(4), 200-205.
- [111] Knopp, K. Rhoades, G. K. Allen, E. S., Ritchie, L. L., Markman, H. J., & Stanley, S. M. (2017). Within-and Between-Family Associations of Marital Functioning and Child Well-being. *Journal of Marriage and Family*, 79(2), 451-461.
- [112] Kroger, J., & Marcia, J. E. (2011). The identity statuses: Origins, meanings, and interpretations. In *Handbook of identity theory and research* (pp. 31-53). Springer, New York, NY.
- [113] Lebow, J. (2014). *Couple and family therapy: An integrative map of the territory*. American Psychological Association.
- [114] Lewandowski, A. S. Palermo, T. M. Stinson, J. Handley, S. & Chambers, C. T. (2010). Systematic review of family functioning in families of children and adolescents with chronic pain. *The Journal of Pain*, 11(11), 1027-1038.

- [115] Li, W., Garland, E. L., & Howard, M. O. (2014). Family factors in Internet addiction among Chinese youth: A review of English-and Chinese-language studies. *Computers in Human Behavior*, 31, 393-411.
- [116] Lundin, R. W. (2015). *Alfred Adler's basic concepts and implications*. Routledge.
- [117] Mahapatra, J., Sahoo, D., Mishra, P. K., & Kumar, R. (2011). Evaluating ego-strength in depression on SIS-I indices. *SIS Journal of Projective Psychology & Mental Health*, 18(1), 69.
- [118] Shanahan, M.J. & psychy1, T.A. (2007). An ego identity perspective on volitional action: Identity status, agency, and procrastination. *Journal of personality and Individual Differences*, 43, 901-911.
- [119] Shimkin, D. B. (1981). Systems Analysis: A Promising Focus for Biosocial Research. *Journal of biosocial science*, 13(2), 127-137.
- [120] Silva, L. C., Campbell, K., & Wright, D. W. (2012). Intercultural relationships: Entry, adjustment, and cultural negotiations. *Journal of Comparative Family Studies*, 857-870.
- [121] Słowińska, A., & Oleszkowicz, A. (2015). Modification of Luyckx et al.'s Integrated Process Oriented Model of Identity Formation. *Polish Journal of Applied Psychology*, 13(4), 25-54.
- [122] Smith, R. T. (2013). *The Negro family in British Guiana: family structure and social status in the villages*. Routledge.
- [123] Soulsby, L. K., & Bennett, K. M. (2017). When two become one: Exploring identity in marriage and cohabitation. *Journal of Family Issues*, 38(3), 358-380.
- [124] Sprenkle, D. H., Olson, D., & Russell, C. S. (2014). *Circumplex model: Systemic assessment and treatment of families*. Routledge.
- [125] Starks, T. J. Doyle, K. M. Millar, B. M., & Parsons, J. T. (2017). Eriksonian intimacy development, relationship satisfaction, and depression in gay male couples. *Psychology of Sexual Orientation and Gender Diversity*, 4(2), 241.
- [126] Straface, S. P. (2004). Self-esteem, hypnosis, and ego-enhancement. *Australian Journal of Clinical and Experimental Hypnosis*, 32, 1-35.
- [127] Straus, M. A. Gelles, R. J. & Steinmetz, S. K. (2017). *Behind closed doors: Violence in the American family*. Routledge.
- [128] Sullivan, A. E., Judd, C. M., Axelson, D. A., & Miklowitz, D. J. (2012). Family functioning and the course of adolescent bipolar disorder. *Behavior therapy*, 43(4), 837-847.
- [129] Summers, F. (2014). *Object relations theories and psychopathology: A comprehensive text*. Routledge.
- [130] Walsh, F. (Ed.). (2012). *Normal family processes: Growing diversity and complexity*. Guilford Press.
- [131] Wang, Y. (2012). *Education in a changing world: Flexibility, skills, and employability*. Washington, DC: The World Bank.
- [132] Weed, K., Keogh, D., & Borkowski, J. (2006). Stability of resilience in children of adolescent mothers. *Applied Developmental Psychology*, 27(1), 60-77.
- [133] Winnicott, D. W. (2012). *The family and individual development*. Routledge.
- [134] Winter, D. D. N., & Koger, S. (2014). *The Psychology of Environmental Problems: Psychology for Sustainability*. Psychology Press.
- [135] Wood, B. (1996). *A developmental bio psychosocial approach to the treatment of chronic illness in children and adolescent in R*.